

Wydanie wieczorne.
„GŁOS NARODU”
wychodzi dwa razy dzien-
nie, o godz. 9-tej rano i o
godz. 6-tej wiecz. W nie-
dziele i święta uroczyste
raz na dzień rano

PRENUMERATA wynosi
w Krakowie: miesięcznie
2 kor., kwartalnie kor. 6;
za jednorazowe zanosze-
nie do domu dopłaca się
40 hal., za dwurazowe
60 hal.

Na prowincji: miesięcznie
kor. 2 hal. 70, kwartalnie
kor. 8. W państwie Nie-
mieckiem kwartalnie kor. 10; w innych państwach: kwartalnie kor. 12. Za dwura-
zową wysyłkę dziennie DOPLACA się 40 hal. MIESIĘCZNIE. Zmiana adresu: 40 hal. Adres Red. Ul. św. Krzyża 1. 7. Adres tel. „Głos Narodu” Kraków. Telefon Nr. 19.

Wychodzi dwa razy dziennie.

GŁOS NARODU

Dziennik polityczny założony w r. 1893 przez Józefa Rogosza.

Redaktor naczelny: Dr. Antoni Beaupré.

Cena 10 halerzy.

GŁOS NARODU
Osobna prenumerata
wydanie poranne wynosi
miesięcznie w miejscu
z odnośnieniem do dom
1 koronę.

Numer poranny 4 lt., wie-
czorny 10 hal. Listy pien-
żne przekazy na prenu-
meratę i inseraty, franco
do Administracji „Głosu
Narodu”. — Prenumeratę
oprócz upoważnionych a-
gencji przyjmuje każdy
urząd pocztowy w obrębie
monarchii i w państwie
niemieckiem. Reklamacje

nie podlegają opłacie pocztowej. — Rekopisów redakcja nie zwraca.

Nr 87

Kraków, poniedziałek dnia 19 lutego 1906 roku.

Rok XIV.

Węgierski chaos.

Konflikt Węgier, a raczej węgierskich szowinistów, z koroną, wszedł w stadium najostrejsze. Komisarz królewski rozwiązał sejm, a większość nie chce uznać tego aktu monarszej woli. Możliwe są zatem dwie ewentualności: albo koalicja wejdzie na drogę rewolucji i utworzy rodzaj konwentu i wezwie naród do czynnego oporu przeciwko rozporządzeniom rządu. — albo poprzestanie na gwałtownej przedwyborczej agitacji, aby powrócić do nowego sejmu w niezmnieszonej sile.

Czy rewolucja węgierska, na modłę 1848 r. jest obecnie możliwa? Prawdopodobnie nie. Nie trzeba zapominać, że Madziarzy nie są już solidarnie połączeni w walce z koroną. Istnieje przecież rząd czysto węgierski, który monarsze doradzał rozwiązanie Izby, i który wziął na siebie odpowiedzialność za ten krok stanowczy, a po za rządem stoi cała masa ludności, dla której hasła koalicji przedstawiają się jako pusty dźwięk, jako wynik podrażnionej ambicji polityków spragnionych władzy, — jako objaw zuchwałej opozycji klikki magnackiej, strwożonej o swoje wpływy, stanowisko, dochody...

I po stronie rządu mogą łatwo stanąć wszystkie plemiona niemadziarskie, odsądzone od prawa do bytu przez przywódców opozycji, pozbawione praw obywatelskich i narodowych, wydane na łup madziarskiego szowinizmu i żydowskiego ucisku... Więc Rumuni, Słowacy, Serbowie, więc Niemcy Siedmiogrodzcy i banacy, wszystkie te ludy, których węgierska zachłanność niszczy i gnębi, — nie mają żadnej racji iść do walki o samodzielność węgierskiego państwa, która by była utrwaleniem i przypieczątowaniem ich niewolnictwa i zguby...

Gabinet Fejervarego nie jest zatem ani osamotniony, ani beznadziejnie pobity, i gdyby koalicja spaliła wszystkie mosty i podniosła sztandar rewolucji, — kto wie po czyjej stronie stanęłaby większość ludności Węgier?

To też wedle wszelkiego prawdopodobieństwa nie należy obawiać się krwawego konfliktu, któryby wtrącił Węgry w przepaść wojny domowej. Koalicja znajdzie inną broń do walki z rządem, a jeżeli wygra, — nie pozostanie królowi nic innego, jak zgodzić się na program Kossuta i jego sprzymierzeńców...

Ale wobec specjalnych stosunków węgierskich, nie jest bynajmniej wykluczonem, że nawet po rozwiązaniu parlamentu, już wśród walki wyborczej, pojawi się jakiś projekt kompromisowy, który wskaże drogę wyjścia z konstytucyjnego labiryntu...

Co do nas, możemy być jedynie bezstronnymi widzami tego niebezpiecznego zatargu, i czuć nad tem, aby jego następstwa nie oddziaływały zbyt silnie na austriackie stosunki.

Jakiegokolwiek czynne sympatyzowanie z węgierską opozycją, byłoby grą bardzo błędną i bardzo ryzykowną, w której stawką byłby nasz narodowy interes...

Przygotowania i obawy.

Wiedeń, 18 lutego.

(Mm.) Jutro koło południa będzie już wiadomem, jaki los spotkał Izbę poselską, wybraną pod koniec stycznia zeszłego roku, będzie wiadomym przebieg ostatniego posiedzenia.

Ze posiedzenie jutrzejsze będzie ostatniem i że monarcha jutro rozwiąże Izbę poselską, o tem nikt nie wątpi. Czy posłowie bez oporu poddadzą się temu wyrokowi? Przez cały rok nie mogli rozpocząć pracy prawidłowej. Zrazu król trzymał u steru ministrów dymisjonowanych. Dnia 18 czerwca 1905 r. zamianował nowy gabinet. Ale ten gabinet z bar. Fejervarem na czele, natychmiast odroczył sesję sejmową, dn. 21 czerwca, tego samego dnia, kiedy się przedstawił obu Izbom. Nowi posłowie nie mieli sposobności odznaczyć się, choćby tylko zaznaczyć swego istnienia. Jutro przestaną istnieć. Prócz najgłośniejszych przywódców spadną do rządu zwykłych śmiertelników. Utracą mandat, dyety, wybitne stanowisko, widoki zrobienia kariery. Można zrozumieć ich uczucia. Łatwo się domyślić, iż niejednym z nich miota gniew.

Bardzo dobrze określa nastrój prawodawców węgierskich, którzy już jutro przestaną być prawodawcami, korespondent budapeszteński dziennika „Neues Wiener Tageblatt“:

„...Co się stanie po przeczytaniu reskryptu rozwiązującego, gdzie, kiedy i jak będzie wniesionym protest przeciwko rozwiązaniu i co nastąpi później po owym proteście, tego niepodobna odgadnąć.

„Gdyby stronnictwa opozycyjne nawet miały postanowić, iż ograniczą się do protestu i opuszczą gmach parlamentu po rozwiązaniu z godnością oraz w spokoju, to przecież trudno obliczyć, jaki skutek wyrze pogrozenie siłą zbrojną — a bez takiej groźby się nie obejdzie — albo, co więcej, zastosowanie siły zbrojnej oraz wszystkie towarzyszące mu okoliczności. Pomijamy już wzburzenie fanatyczne i nagromadzenie w Izbie poselskiej mnóstwa temperamentów gwałtowych. Trzeba sobie uprzytomnić, iż w Izbie poselskiej siedzi co najmniej dwustu ludzi, którzy jeszcze poprzednio nie byli posłami i z których większość zapewne już nigdy więcej nie powróci do Izby poselskiej — dwustu ludzi, których część przeważna oparła swoją egzystencję na tym mandacie poselskim i poniosła celem jego zdobycia ofiary pieniężne, przekraczające w każdym razie ich środki materialne. Wszystko to zrobili w nadziei, że w ciągu pięcioletniej sesji sejmowej będą mieli sposobność wysunąć się do pierwszego szeregu, odznaczyć, za pewnić sobie mandat także i na przyszłość. Wtem nagle owych dwustu ludzi osiadło na lodzie. Jutro nie będą już mieli mandatów, nie będą nawet mieli widoków ponownego ich zdobycia. Wielu z nich poprostu nie będzie miało z czego żyć, nie będzie miało szans w chaosie, jaki wybuchnie, zdobyć sobie trwałego stanowiska, tego samego, jakie porzucili celem osiągnięcia mandatu. W sekundę po odczytaniu dekretu rozwiązującego, nie tylko przestają być posłami, lecz także wyzwala się z karbów dyscypliny partyjnej. Co

powiedzą i co zrobią w swoim rozgorzyczeniu, w wzburzeniu zrozumiałem, pod wpływem roznamiętnienia, tego wszystkiego jeszcze sami dzisiaj nie wiedzą. Jest możliwem, że nie przyjdzie do starcia ręcznego i do rozlewu krwi, ale stronnictwa same od siebie nie przedsięwiorą nic, by zapobiedz wybrykom, nie mogą nawet czegoś zrobić w tej mierze.”

Baron Fejervary wie o tem. Skupił tedy siły zbrojne. Lecz zdaje sobie sprawę, że żołnierz madziarski, wysłany przeciwko posłom madziarskim, mógłby zawieść. Dlatego sprowadzono honwedów, narodowości rumuńskiej.

Korespondent budapeszteński, gazety „Zeit“ donosi, że w sobotę popołudniu przybyły dwa bataliony honwedów, oddane do rozporządzenia komisarza królewskiego. Jeden batalion złożony z żołnierzy pułku nr. 4; drugi z żołnierzy pułku nr. 22. Oba pułki rekrutują się wśród ludności rumuńskiej. Z Marosvaserhely wyprawiono 350 ludzi w piątek wieczorem. Byli ubrani po cywilnemu. Komenderowali podoficerowie także po cywilnemu. W Wielkim Warazdynie pociąg nadzwyczajny stanął o 2-iej w nocy. Po 10 minutach ruszył dalej. W 10 minut później ruszył z Wielkiego Warazdyny pociąg nadzwyczajny wiozący 350 ludzi po cywilnemu z czwartego pułku honwedów.

Oba pociągi przybyły do Budapesztu po 3-iej popołudniu. Stały na dworcu towarowym. Tu wysadzono rzekomych cywilistów i małemi gromadkami zaprowadzono do trzech rozmaitych koszar stołecznych.

Tam ich umundurowano i uzbrojono...

Reforma wyborcza i popłoch wśród konserwatystów.

Przed kilku dniami pojawił się w „Czasie“ szereg artykułów, omawiających reformę wyborczą i stosunek jej do — sprawy religijnej. Artykuły takie dowodzą przede wszystkim, że ten odłam, stronnictwa konserwatywnego, którego „Czas“ jest patronem, rzeczywiście uważa się za „morituri.“ W ostatecznej więc chwili swej abdykacji politycznej usiłuje ją upozorować po zorami konieczności zasadniczej. Chodzi o to, aby wystąpić w roli szermierzy idei ginących na wyłomie. W braku zaś czegoś lepszego uznano za wskazane postawić się na wyłomie katolicyzmu, przyznać trzeba, że to jedno hasło obok sprawy narodowej, może w Galicyi zaważyć na szali w sprawie reformy wyborczej. I właśnie dlatego „Czas“ z umiejętnością starego gracza, który ostatnie robi posunięcia wysunął je w ostatecznej chwili.

Jednak jakżeż daleko wywody tego pisma odbiegły od rzeczywistości.

Zaprzeczyć nie można, że socjalizm zawsze wrogę występował przeciw religii katolickiej. Ale i to jest również pewnem, że akcja katolicka u nas w Galicyi tak jak była podjęta i prowadzona przez partję, której „Czas“ jest organem, mogła postulaty socjalistów na naszym gruncie nawet usprawiedliwić. I dlatego jeśli u nas podnoszą się narzekania, że społeczeństwo przestaje być chrześcijańskiem, to główna część winy spada na tych, którzy uczyniwszy sobie z katolicyzmu niejako swoją pieczętkę herbową, nią się jedynie pieczętowali dla godła, dla honoru, ale nie z przekonania. I ci — obroń

JAN ZULIANI I SYN

Pierwsza i Największa Krajowa
Fabryka Betonów — Lwów
FILIA: KRAKÓW — (PÓLWSIE ZWIERZYNIĘC)

poleca 309 30
Wszelkie wyroby betonowe jako to: rury w różnych gatunkach rozmiarach, posadzki kamienne Terrazzo-granito, imitacje marmurowe, schody betonowe Terrazzo granitowe, wykonuje owały betonowe żelaznej konstrukcji, płyty trotuarowe i wszelkie roboty wchodzące w zakres wyrobów betonowych.
Wykonanie punktualne i rzetelne po najniższych cenach konkurencyjnych.

CENNIKI gratis i franco.

Królowi prawomocny
Fabryka wód mineralnych sztucznych i specjalnie leczniczych pod firmą
K. RZĄCA I CHMIŃSKI
w Krakowie, ulica św. Gertrudy, L. 1.
wyrabia pod kontrolą komisji Przemysłowej Tow. Lekarskiego Krak., polecone przez toż Towarzystwo 3200
WODY MINERALNE SZTUCZNE
odpowiadające składem chemicznym wodom:
Bilskiej, Giszowickiej, Selterskiej, Vichy, Homburg, Kissingen, tudzież specjalne lecznicze jak: litową, bromową, jodową, żelazną, kwaśną oraz wody mineralne normalne z przepisu prof. Jaworskiego. Sprzedaż cząstkowa w aptekach i drogeriach penniki na żądanie darmo.

Palniki „AMOR“
Pieca „RADIATOR“
i kuchenki spirytusowe
SPRZEDAJE
b. BARAŃSKI — Kraków
PODWALE 6.
DOM dla ZIEMIĄN Kraków, Szewska 2.

Piękny
Piękniejszy
Najpiękniejszy
będzie każdy, gdyż przyszcze, wyrzuty, piegł, plamy wątrobiane, zmarszczki i fałdy już po dwu lub trzechkrotnem użyciu prawdziwego angielskiego
BALASSY

mleka ogórkowego
znikają. Najzupełniej nieszkodliwe wypięknia skórę rąk, pieców i ramion czyniąc ją białą, świeżą i delikatną. Cena 1 flaszki 2 K. Do tego mydło ogórkowe 1 koronę, puder K 1-20, krem ogórkowy 2 korony. Do nabycia w Aptekach we Lwowie: Aptekarz H. Rubel przedtem Z. Rucker, następnie w Przemyśle, w aptekach M. Schwarza i A. Goldberga. Tylko preparaty Balassy są prawdziwymi.
Wysyłka pocztą: **C. BALASSA**, Apteka Buda-peszt Erzsébetfalva. 133 5

Prawdziwy „ROSSKOPF PATENT“ zł. 350

Firma „Roskopf Frer“ w Szwajcaryi zaoferowała mi swoje prawdziwe remontoiry kotwicowe „Roskopf Patent“, które do tej pory kosztowały prawie dwa razy tyle — za cenę zł. 350. Ta sprzedaż potrwa tylko krótki czas — jak długo starczy zapas — a ma służyć w tym celu, aby pokazać Szan. Odbiorcom różnicę pomiędzy prawdziwym „Roskopf Patent“ a zegarkiem t. zw. „System Roskopf“. — Prawdziwy zegarek „Roskopf Patent“ ma 36-godzinny werk, kryty szkłem z lożyskami rubinowymi, a służy 25 do 30 lat; natomiast zegarek „System Roskopf“ po kilku latach staje się bezużytecznym. Każdy prawdziwy „Roskopf Patent“ zaopatrzony jest piombą i certyfikatem gwarancyjnym na lat 5 oraz firmą „Roskopf Frer“ w Chaux de Fonds (Szwajcaryi) na tylnej kowercie. Jeżeli zegarek się nie spodoba, zobowiązuje się całą kwotę w 30 dniach napowrót odesłać. Wysła za zaliczką główne zastępstwo dla Austro-Węgier

MAX BÖHNEL, ZEGARMISTRZ
Wien, IV.
Margarethenstrasse Nr 38.

Słowo o nowym wynalazku, ważnym dla palących papierosy.

Zastosowanie wiedzy w życiu praktycznym wydało już niejednokrotnie zdumiewające rezultaty, przyniosło wiele pożytku Ogółowi. Dziś higiena święci prawie na każdym kroku tryumfy, zrozumiałem więc jest, że i fabrykacya TUTEK CYGARETOWYCH czyni postępy w tym kierunku, lecz nie wszędzie i nie zawsze z dodatnim rezultatem. Moje wieloletnie próby, upodstawione naukę i fachowem doświadczeniem, uwieńczone zostały ostaniem czasy ZDUMIEWAJACYM SKUTKIEM. Udało mi się bowiem dojść DROGĄ BADAN CHEMICZNYCH do preparatu ZNANEGO już dziś prawie wszędzie, który nosi nazwę:

SALVESOL

Jestto WATA CHEMICZNA, mająca tak wiele POŻADANĄ DLA PALĄCYCH PAPIEROSY własność, że aby mieć nie posądzono o czosą przechwałkę — biorę sobie za zaszczyt powołać się na następujące, otrzymane w ostatnich czasach
uznanie.
W. P. Mr. farm. W Bełdowski w Krakowie.
„Z przyjemnością donoszę W Panu, że od czasu, jak używam Pańskiej waty „SALVESOL“, w cygarniczkach szklanych nie doznaję przykrych objawów, które mi dokuczaly skutkiem palenia tytoniu. Wobec tego apraszam o nadesłanie mi za pobraniem pocztowem kilo waty „SALVESOL“ Lwów, dnia 2 maja 1903 r.
Z. w. p. Prof. Dr. ANTONI MARS
Zwracając uwagę P. T. Ogółu na powyższe uznanie, jakim za wynalazek mój ze strony tak wielce poważnej i kompetentnej zaszczycony zostałem, czynię to głównie i jedynie w interesie zdrowia P. T. palących papierosy i tytoń wogóle. Do waty „Salvesol“ mają znakomite i przyjemne zastosowanie cygarniczki szklane, bo w nich osadza się cała ilość nikotyny, a dym jest nader łagodny i chłodny.
Mr. farm. WŁADYSŁAW BEŁDOWSKI.

Fabryka NORIS Wład. Bełdowskiego w Krakowie
poleca:
1000 sztuk „Noris“ ze Salvesolem koron 2,80
1 pakietek waty Salvesol „ —60
10 aygarniczek „ 1,20

Zastawione
brylanty, złoto, srebro i inne klejnoty i starożytności, wykupuje (bez kosztów strony) celem kupna po najwyższych cenach. Zakład jubilerski ul. Szpitalna 1, 9, I p. 9 25

Z powodu wyjazdu
do sprzedania garnitur mebli wyszczelnianych Wiadomość Wielopole 15, oficyny II p. 372 3

Ujarności
P. T. Czytelnikow
poleca się biednego b. ekonoma, który wskutek podeszłego wieku i ciężkiej choroby, pozostaje wraz ze swoją rodziną bez kawałka chleba. Łaskawi Dobroczyncy raczą się zwrócić pod adresem Wl. Młkowskiej, Psary p. Trzebinia.

Wina węgierskie
znane ze swej dobroci, przeważnie z własnych winnic
poleca
Magazyn Jul. Grassego

OBIADY
dają na miasto. Kilka pań może praktykować w tej ważnej dla z-browia sztuce. Zwierzyniecka 9, parter, od 12—4. 385 3

Suknia jedwabna
wieczorowa, prawie nowa do sprzedania. Wiadomość ul. Długa 44, I. p. drzwi na prawo.

Bez nauczyciela, bez nauki bez poznania nut 212 9
może każdy grać na mojej trąbce samograjacej

pieśni, tańca, marsze, na ślubach, zabawach, wiececzkach i t. d. Instrument ten ma 10 klawiszy, 20 głosów, 2 kłapy basowe i kosztuje wraz z szkołą samouczenia się 1 szt. złr. 125 3 szt. złr. 350. Akordeon najlepszego gatunku z doskonałymi tonami 1 szt. złr. 180. Wysyła za zaliczką lub poprzedniem nadesłaniem pieniędzy przez
Hanna Konrad Dom eksportowy instrumentów muzycznych w Brück nr. 347 (Czechy). Bogato ilustrowany Cennik gratis i franco.

JA
nie znam do pielęgnowania, skóry zwłaszcza, ażeby usunąć piegł a uzyskać czystą skórę lepszego i skuteczniejszego mydła leczniczego nad znane od wielu lat
mydło oliwne BERGMANNA
(Znak ochr.: 2-óch górników)
od BERGMANNA & Sp., TETSCHEN a/E
Do nabycia sztuka a 80 hal. u:
Apt. w Krakowie: Bartmański i Sp. F. Gralcwski, Z. Marcolin, saw. Mikucki, M. Proń, W. Redyk, L. Rosenberg, K. Wiszniewski; Oreg. Roman Drobner, Anast. Fronoz, J. Hanak, Arnold Keifer, Raim i Sp. J. Klimonsiewicz, A. Pachucki, St. Reznowski, F. Zowath i Sp., J. Wiśniewski i Sp.; Mat. Halg. Moritz Kreisler; Oreg. w Bochni: Jan Michnik, Stanisław Pawluski; Apteki w Nowem Sączu: M. Gorzeckiego, R. Jakubowski, Oreg. T. Kwicinski; Apt. w Rzeszowie: A. Karpiński, Kłisiewicz, J. Kołodziejowski, Lazar Frieden w Podgórzu.

Filia c. k. uprz. galic. akcyjnego
BANKU HIPOTECZNEGO W KRAKOWIE
kupuje i sprzedaje pod najkorzystniejszymi warunkami
wszelkie papiery wartościowe
wydaje oprocentowane
asygnaty kasowe
przyjmuje wkładki na książeczki rach. bież.
Przyjmuje depozyta wartościowe do przechowania, udziela zaliczki na papiery wartościowe i uskutecznia zlecenia na zakupno lub sprzedaż efektów na giełdach krajowych i zagranicznych.

Najpiękniejsze półwielniane BALKI
w ciemnych odcieniach z kolorowymi bordiurami. 1 przesyłka poczt zawierająca 1/2 tuz. po 4 złr., w ciemną kratę 1/2 tuz. 4,50, bardzo młną w pasy spodnie 1/2 tuz. 4,50 i 4,75 dostarcza oplatnie do każdej poczty
Jakób Brady
Ingrowitz (Morawa)
Zamówienie 1/2 tuzina przekonania każdego o taniości i zobowiąże do dalszych zamówień.

Otyłość 1504 9
usuwa szybko i pod gwarancją nieszkodliwie Thielego herbata odtłuszczająca. Najlepsze świadectwa! — Pakiet 2 kor. Do nabycia we wszystkich aptekach — en gros u firmy **A. Lisowski** Sukiennice 1. 23.

